

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ДРЖАВНЕ УПРАВЕ
И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Стална конференција
градава и општина

Савез градова и општина Србије

Прво национално годишње такмичење

за избор најбоље праксе
у примени принципа добре управе
на локалном нивоу у 2018. години

Република Србија

ЈАВНИ ПОЗИВ

Министарство државне управе и локалне самоуправе (Министарство) и Стална конференција градова и општина – Савез градова и општина Србије (СКГО) објавили су 11. децембра 2018. године јавни позив за избор најбоље праксе у области примене принципа добре управе на локалном нивоу, намењен градовима, општинама и градским општинама који су у 2018. години највише допринели развоју и примени принципа добре управе на својој територији.

Јавни позив упућен је у складу са активностима предвиђеним пројектом „Унапређење доброг управљања на локалном нивоу”, који спроводе Министарство и СКГО у оквиру програма „Подршка Владе Швајцарске развоју општина кроз унапређење доброг управљања и социјалне укључености – *Swiss PRO*”, који имплементира Канцеларија Уједињених нација за пројектне услуге (УНОПС).

Победници у свакој од четири области добре управе остварују право на финансијску награду у износу од три хиљаде америчких долара. Предвиђена награда представља вид финансијске подршке за унапређење добре управе, односно спровођење активности или прибављање добара и услуга предложених од стране добитника награда.

На овај начин, Министарство, СКГО и УНОПС – програм *Swiss PRO*, желе да промовисањем најбоље праксе и представљањем резултата остварених на локалном нивоу, промовишу даљи развој добре управе у раду локалних власти.

Право учешћа на националном такмичењу имали су сви градови, општине и градске општине, у складу са процедуром прописаном у јавном позиву.

ОБЛАСТИ

Годишња награда за најбољу праксу је предвиђена за следеће четири области:

1. Ефикасност и делотворност:

- Реформа локалних административних поступака;
- Унапређење ефикасности и доступности услуга локалне самоуправе;
- Праћење рада и ефикасности локалне управе;
- Међуопштинска сарадња која за резултат има унапређење ефикасности и делотворности у спровођењу надлежности локалне самоуправе.

2. Транспарентност и учешће јавности у раду локалне самоуправе:

- Правовремено, разумљиво и садржајно информисање грађана о раду локалне самоуправе и темама од значаја за грађане и/или иновативни видови комуникације са грађанима и јавношћу;
- Укључивање јавности у доношење важних локалних одлука, програма, планова и мера;
- Учешће јавности у изради и праћењу буџета;
- Локални механизми и мере путем којих је омогућено грађанима да оцењују рад органа локалне самоуправе и упућују предлоге за унапређења њиховог рада;
- Транспарентно управљање пословима локалне самоуправе;
- Активно укључивање локалне заједнице, посебно месних заједница и организација цивилног друштва у процесу усвајања јавних политика на локалном нивоу и спровођење локалних мера и пројеката.

3. Одговорност и владавина права:

- Заокружен институционални оквир за управљање развојем на локалном нивоу;
- Одговорно управљање локалном јавном својином;
- Одговорно спровођење поступка одобравања средстава за суфинансирање пројеката организација цивилног друштва/ удружења;
- Адекватно поступање по препорукама и другим актима независних државних и локалних органа и тела;
- Активно спровођење локалних антикорупцијских политика.

4. Равноправност и одсуство дискриминације:

- Успостављање и примена антидискриминативних мера и превенције сваке врсте дискриминације у раду локалне управе;
- Равноправна употреба језика и писма националних мањина;
- Успостављање и деловање локалних механизма и мера за развој и унапређење родне равноправности;
- Партнерства са организацијама цивилног друштва у спровођењу локалних мера подршке осетљивим друштвеним групама;
- Локалне мере социјалне инклузије, посебно социјалне инклузије и унапређења положаја Рома и Ромкиња;
- Обезбеђивање и унапређење приступачности услуга локалне самоуправе особама са инвалидитетом, старијим суграђанима, мајкама са малом децом и сл.

ПРИСТИГЛЕ ПРИЈАВЕ

Пристигле су пријаве из следећих градова, општина и градских општина:

1. Ефикасност и делотворност:

- Бела Паланка
- Зајечар
- Зрењанин
- Инђија
- Ниш
- Нови Пазар
- Рума

2. Транспарентност и учешће јавности у раду локалне самоуправе:

- Бабушница
- Велико Градиште
- Инђија
- Крагујевац
- Нова Варош
- Нови Сад
- Палилула (Ниш)
- Пирот
- Рума
- Сомбор
- Србобран
- Ћићевац
- Ужице

3. Одговорност и владавина права:

- Власотинце
- Врање
- Рашка

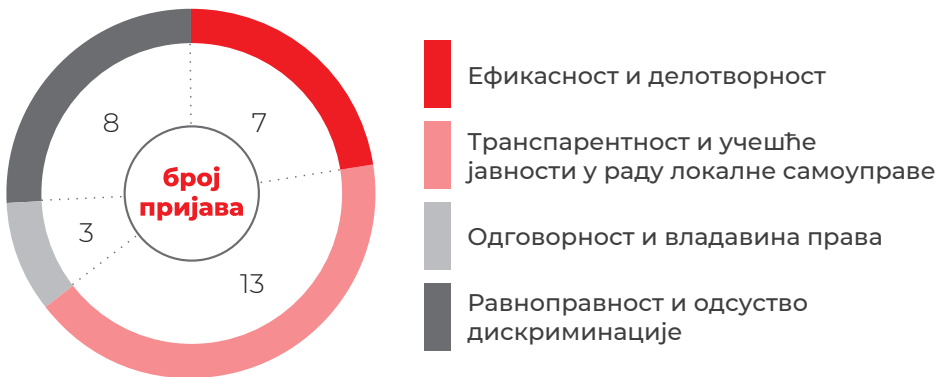
4. Равноправност и одсуство дискриминације:

- Бела Паланка
- Бечеј
- Врачар (Београд)
- Књажевац
- Ниш
- Панчево
- Рашка
- Сврљиг

СТАТИСТИКА ОДЗИВА НА ЈАВНИ ПОЗИВ

- Пристигла 31 пријава
- Пријављено 11 градова, 13 општина и 2 градске општине
- Пет јединица локалне самоуправе се кандидовало у две области

КРИТЕРИЈУМИ И ПОСТУПАК ОЦЕЊИВАЊА

Учесници су кандидовали своје примере најбоље праксе, по сопственом избору, за одабрану област и нису морали да се ограничавају на примере наведене у јавном позиву, који су дати само као илустрација.

Учесници су могли да поднесу једну пријаву најбоље праксе за једну област, а могли су да конкуришу за више области (максимално четири пријаве, у свакој области по једна), с тим што су могли бити награђени само у једној од њих.

Пристигле пријаве оцењивала је конкурсна комисија коју су чинили представници Министарства, СКГО и УНОПС – програм *Swiss PRO*.

При одлучивању о пријавама, конкурсна комисија посебно се руководила следећим критеријумима:

- Релевантност предлога;
- Веза одређене праксе са стратешким документом и њена одрживост;
- Обим промене коју предлог доноси и утицаја који остварује на локалном нивоу;
- Иновативност праксе;
- Примењивост предлога у другим градовима, општинама и градским општинама;
- Степен учешћа грађана/цивилног сектора, и
- Интеграција хоризонталних тема.

Важан аспект у оцењивању су подразумевали и извори и средства верификације које је било потребно приложити ради потврде успешности одређене праксе спровођења принципа добре управе.

ОДЛУКА КОНКУРСНЕ КОМИСИЈЕ

На основу дефинисаних критеријума за оцењивање, Конкурсна комисија донела је следећу Одлуку:

Ефикасност и делотворност

	Град/Општина	Пример добре праксе
Победник	Нови Пазар	Електронска писарница
Посебно признање	Инђија	Унапређење ефикасности и доступности услуга локалне самоуправе
Посебно признање	Ужице	Информациони систем „Систем 48”

Транспарентност и учешће јавности у раду локалне самоуправе

	Град/Општина	Пример добре праксе
Победник	Рума	Примери укључивања јавности у доношење важних локалних одлука, програма, планова и мера, као и примери омогућавања учешћа јавности у изради и праћењу буџета
Посебно признање	Пирот	Увођење јавног буџетског портала у циљу унапређења транспарентности у јавним финансијама на локалном нивоу
Посебно признање	Велико Градиште	Учешће јавности у изради и праћењу буџета
Посебно признање	Нова Варош	Транспарентна расподела буџетских средстава за финансирање/суфинансирање програма и пројеката удружења грађана на територији општине Нова Варош

Одговорност и владавина права

	Град/Општина	Пример добре праксе
Победник	Власотинце	<i>Повећање одговорности и транспарентности постојећих и управљање новооснованог јавног тела при решавању проблема повећаног броја напуштених животиња (паса)</i>

Равноправност и одсуство дискриминације

	Град/Општина	Пример добре праксе
Победник	ГО Врачар	<i>Примери обезбеђивања и унапређења приступачности услуга локалне самоуправе особама са инвалидитетом</i>
Посебно признање	Панчево	<i>Мониторинг и евалуација услуга социјалне заштите</i>
Посебно признање	Бечеј	<i>Општина Бечеј, град коме је стало до родне равноправности</i>
Посебно признање	Рашка	<i>Примени инклузију – промени живот!</i>

ПОБЕДНИК

Националног годишњег такмичења за избор најбоље праксе у примени принципа добре управе на локалном нивоу у 2018. години у области

ЕФИКАСНОСТ И ДЕЛОТВОРНОСТ

Нови Пазар: Електронска писарница

Градска управа Новог Пазара осмислила је и покренула овај иновативни начин рада како би помоћу савремених информатичких решења грађанима и привреди омогућила једноставнији, бржи и јефтинији приступ услугама локалне самоуправе. Кроз електронску писарницу, корисници ових услуга имају могућност да електронским путем поднесу захтеве и обаве сву потребну комуникацију са представницима градске управе надлежним за излагање у сусрет њиховим потребама. Електронском писарницом омогућено им је непосредно отпочињање безмало две стотине административних поступака, заснованих на моделима које је развила СКГО, у сарадњи са Министарством државне управе и локалне самоуправе. Корисници се могу регистровати у систему и отворити властити профил и без доласка у просторије градске управе пратити све фазе решавања њиховог поднеска. Модернизација уведена електронском писарницом није окренута само корисницима услуга, него су у овом систему повезани различити делови градске управе, па је комуникација о појединим поднесцима аутоматизована. Својом иновативношћу и ефикасном и делотворном употребом информационо-комуникационих технологија, Град Нови Пазар представља пример најбоље праксе у области ефикасности и делотворности.

ПОСЕБНА ПРИЗНАЊА

Посебно признање додељује се **Општини Инђија** за ефикасније и делотворније пружање услуга пољопривредницима кроз оснивање Агенције за рурални развој општине Инђија, која другим општинама и градовима може бити добар пример остваривања обједињене бесплатне услуге свим заинтересованим странама, како у погледу правовременог и доследног информисања, тако и у погледу адекватне стручне и техничке подршке у припреми конкурсне документације за донаторска средства и националне субвенције и подстицаје у области пољопривреде и руралног развоја.

Посебно признање додељује се и **Граду Ужицу** за допринос модернијој и функционалнијој комуникацији са грађанима, која је успостављена и унапређена кроз Информациони систем „Систем 48”. Обједињујући услуге градских управа, јавних предузећа, јавних служби и других правних субјеката чији је оснивач град Ужице, локална самоуправа показала је како се проблеми на које укажу грађани, а који су у надлежности града, могу решавати на системски начин и у кратком року.

ПОБЕДНИК

Националног годишњег такмичења за избор најбоље праксе у примени принципа добре управе на локалном нивоу у 2018. години у области

ТРАНСПАРЕНТНОСТ И УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ У РАДУ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Рума: Примери укључивања јавности у доношење важних локалних одлука, програма, планова и мера, као и примери омогућавања учешћа јавности у изради и праћењу буџета

Општина Рума од 2015. године редовно спроводи партиципативно буџетирање, омогућујући грађанима прилику да утичу на коришћење општинских буџетских средстава, а сваке године све више људи учествује у гласању о пројектима предложеним за финансирање. Сваке године на почетку процеса се по румским селима и насељима прикупљају предлози пројеката, а предлагање је омогућено и преко интернета. Потом општински тим за реализацију, праћење, имплементацију и извештавање, задужен за читав процес, разматра предлоге, а одабране упућује јавним предузећима на изјашњавање о могућностима спровођења. На основу одговора прави се ужи списак, који се потом шаље Привредном савету општине Рума и удружењима грађана, а после тог круга консултација формира се листа пројеката о којима грађани гласају, при чему се води рачуна о равномерној заступљености различитих урбаних и руралних делова општине. Гласање траје 10 дана – у зградама општинске управе и на интернету, а обилазе се и села чији становници у унапред објављеним терминима могу да гласају у свом месту. По пребројавању гласова, пројекти са највећом подршком грађанства постају део општинског буџета. Овим процесом снажи се улога медија, удружења, привреде и самих грађана у одлучивању, а кроз то и кредибилност и прихваћеност локалне самоуправе и њеног деловања. Због континуираног рада на јачању локалне демократије, Општина Рума представља пример најбоље праксе у области транспарентности и учешћа јавности.

ПОСЕБНА ПРИЗНАЊА

Посебно признање додељује се **Граду Пироту** за допринос повећању транспарентности јавних финансија на локалном нивоу увођењем јавног буџетског портала који омогућава праћење припреме и извршење буџета на месечном нивоу током целе године. Кроз успостављену праксу, Пирот је другим градовима и општинама показао како да остваре бољу информисаност о извршењу буџета како одборника, тако и грађана, те како да унапреде укљученост грађана у доношење буџета, као и њихово поверење у рад локалне самоуправе.

Посебно признање додељује се и **Општини Велико Градиште**, која је унапредила транспарентност рада локалне самоуправе и грађанско учешће увођењем јавног буџетског портала и иновативним приступом укључивања младих и ђака основних и средњих школа у јавне расправе о буџету.

Посебно признање се такође додељује и **Општини Нова Варош** која кроз успостављен свеобухватан механизам транспарентне расподеле буџетских средстава за финансирање/суфинансирање програма и пројеката удружења грађана на територији Општине Нова Варош, указује на важност постојања делотворних и транспарентних поступака планирања и спровођења конкурса за финансирање пројеката удружења и праћења остваривања подржаних пројеката, на темељу адекватног нормативног оквира и принципа добре управе, а зарад остваривања јавног интереса и приоритета локалне заједнице.

ПОБЕДНИК

Националног годишњег такмичења за избор најбоље праксе у примени принципа добре управе на локалном нивоу у 2018. години у области

ОДГОВОРНОСТ И ВЛАДАВИНА ПРАВА

Власотинце: Повећање одговорности и транспарентности постојећих и управљање новооснованог јавног тела при решавању проблема повећаног броја напуштених животиња

Општина Власотинце је у сарадњи са суседном Општином Бојник предузела активности на решавању проблема паса луталица. Ове напуштене животиње представљају велики здравствени, сигурносни, социјални и еколошки ризик за становништво, док су и њихова добробит и здравље драстично нарушени. Стога је Општина Власотинце његовом решавању пришла на систематски начин, деловањем на више поља. Ступила је у партнерство са Општином Бојник, како би удруживањем ресурса заједнички проблем био заједнички решаван. Најпре је уређен нормативни оквир за законито приступање овом послу (одлуке, правилници, процедуре и сл.), а потом су одређени и људски ресурси, прво формирањем посебног Тима за добро управљање који је у стручном смислу водио читав процес, а потом и особља прихватилишта за напуштене животиње. Изградњом прихватилишта, у коме се са напуштеним животињама поступа на хуман начин, обезбеђена је и инфраструктура. Приступањем решавању једног великог проблема, Општина Власотинце преузела је и показала одговорност према здрављу и сигурности својих грађана и очувању средине у којој они живе, а међуопштинском сарадњом са суседним Бојником и ширу друштвену одговорност, као и спремност на удруживање ресурса ради решавања заједничког проблема, због чега представља пример најбоље праксе у области одговорности и владавине права.

ПОБЕДНИК

Националног годишњег такмичења за избор најбоље праксе
у примени принципа добре управе на локалном нивоу
у 2018. години у области

РАВНОПРАВНОСТ И ОДСУСТВО ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

Врачар: Примери обезбеђивања и унапређења приступачности услуга локалне самоуправе особама са инвалидитетом

Увидевши тешкоће са којима се свакодневно суочавају особе са инвалидитетом и смањеном покретљивошћу, **Градска општина Врачар** усвојила је Стратегију за унапређење приступачности, за период од 2018. до 2025. године, којом настоји да побољша квалитет живота грађана из ове посебно осетљиве категорије становништва, а у чијој су изради учествовали и представници ове категорије. Овоме се приступило аналитички, детаљним мапирањем стотина тачака на којима је кретање особа са инвалидитетом онемогућено или отежано, а на којима је потребно интервенисати – било да је реч о оштећењима тротоара, недостатку рампе за колица, физичким баријерама, паркираним возилима или непостојању звучне саобраћајне сигнализације. На основу овог систематског увида, деловање на олакшавању кретања разврстано је на области објеката јавне намене, јавних површина и информисања и комуникација. Врачар је приступио инфраструктурним интервенцијама на решавању проблема и систематично планира њихово настављање у годинама које долазе. Ради се и сензибилисање ширег грађанства, као и обуке тумача знаковног језика. Због стратешког приступа и рада на инклузији особа са инвалидитетом, обезбеђивању и унапређењу њихове покретљивости и уопште могућности функционисања у јавном простору, Градска општина Врачар представља пример најбоље праксе у области равноправности и борбе против дискриминације.

ПОСЕБНА ПРИЗНАЊА

Посебно признање додељује се **Граду Панчеву**, који је кроз систем мониторинга и евалуације услуга социјалне заштите показао како је могуће континуирано радити на унапређењу постојећих услуга социјалне заштите, повећати доступност тих услуга социјално осетљивим групама, побољшати ефикасност рада пружаца услуга, унапредити квалитет услуга, а самим тим допринети бољем задовољењу потреба грађана, крајњих корисника услуга социјалне заштите.

Посебно признање додељује се и **Општини Бечеј**, која је залагање за родну равноправност потврдила потписивањем Европске повеље за родну равноправност на локалном нивоу и усвајањем пратећег Локалног акционог плана. Низом активности на пољу родне равноправности дала је пример другим градовима и општинама како да унапреде поступање у складу са начелима одсуства дискриминације и поштовања родне равноправности.

Посебно признање такође се додељује и **Општини Рашка** која је иницијативом „Примени инклузију – промени живот!” објединила више различитих механизма који се тичу услуга социјалне заштите и социјалне инклузије, на основу чега представља светао пример посвећености решавању проблема и изазова угрожених друштвених група, стварајући боље услове за живот својих грађана.

ПРОЈЕКАТ „УНАПРЕЂЕЊЕ ДОБРОГ УПРАВЉАЊА НА ЛОКАЛНОМ НИВОУ”

Пројекат, који је део ширег програма „Подршка Владе Швајцарске развоју општина кроз унапређење доброг управљања и социјалне укључености – *Swiss PRO*”, настоји да обезбеди подршку градовима и општинама у јачању капацитета потребних за усвајање и примену принципа доброг управљања у свакодневной пракси, у циљу професионализације и модернизације рада локалне самоуправе као сервиса грађана.

Значајан број пројектних активности заснива се и на подизању капацитета представника локалне самоуправе кроз разне видове обуке и директну подршку кроз општинске пакете подршке, зарад бољег разумевања значаја примене доброг управљања и унапређења поступања локалне самоуправе у складу са принципима доброг управљања и препорученом праксом.

На тај начин СКГО, Министарство и УНОПС, кроз програм *Swiss PRO* и уз подршку Владе Швајцарске, подржавају градове и општине да: унапреде ефикасност рада и стандардизују административно поступање; унапреде степен учешћа грађана у одлучивању, са посебним освртом на партиципативно буџетирање; побољшају отвореност и транспарентност управе према грађанима; уведу и унапреде концепт родно одговорног буџетирања; развију ефикасне и делотворне механизме за успостављање и примену антикорупцијске политике и обезбеде одговорно и транспарентно финансирање организација цивилног друштва – а све у складу са важећим прописима и добрим праксама.

Програм *Swiss PRO* је започет 1. јануара 2018. године и трајаће до 31. децембра 2021. године.

**Министарство државне управе
и локалне самоуправе**

Бирчанинова 6
11000 Београд
<http://mduls.gov.rs>

**Стална конференција градова и општина
– Савез градова и општина Србије**

Македонска 22
11000 Београд
Телефон: 011 3223 446
Телефакс: 011 3221 215
Електронска пошта: secretariat@skgo.org
<http://skgo.org>

УНОПС – Swiss PRO

Скерлићева 4
11000 Београд
Телефон/телефакс: 011 3441 106
Телефон: 011 3441 048
Телефакс: 011 3441 052
<http://swisspro.org.rs>

